

Västra Götalands län

oktober 2009

Inledning

Årets Företagarkommun är ett gemensamt projekt mellan Företagarna och UC. Syftet är att uppmärksamma de kommuner där företagandet utvecklats bäst under det gångna året.

All tillväxt skapas lokalt. Det är de enskilda entreprenörerna initiativkraft som tillsammans med de anställdas arbete lägger grunden för vårt gemensamma välbefinnande. Framgångsrika företag och företagare är en förutsättning för lokal utveckling.

Det genomförs ett antal olika rankingar av kommuners näringsliv. Fokus i dessa undersökningar ligger ofta på vad politiken åstadkommer för företagen. I Årets Företagarkommun vänder det resonemanget. Vi försöker istället belysa vad företagen åstadkommer för kommunen och dess invånare i form av tillväxt. Under ett enskilt år betyder företagens prestationer och konjunkturutvecklingen mer för den lokala tillväxten än regelverk och skatter.

Eftersom Årets Företagarkommun mäter tillväxten under ett enskilt år kan stora omplaceringar ske från ett år till ett annat. Detta förhållande är inte konstigt då det är den långsiktiga tillväxten som är mest beroende av ett allmänt gott företagsklimat. Det är inte sannolikt att de långsiktiga tillväxtförutsättningarna ändrar sig radikalt från ett år till ett annat.

På kort sikt är det istället företagen själva som är den viktigaste tillväxtfaktorn. Årets Företagarkommun säger alltså inte var företagsklimatet är bäst. Inte heller säger undersökningen något om var företagen tjänar mest pengar eller har högst omsättning. Den visar istället var företagandet utvecklats bäst under det gångna året, vilket i många fall kan vara från låga nivåer. Men tillväxt är utveckling och vi vill genom denna undersökning belysa de kommuner vars företag vuxit snabbast.

Sammanfattning i korthet

Årets Företagarkommun...	Årets Företagarkommun är inte...
... är baserad på UC-data för aktiebolag som lämnat bokslut två år i rad.	... en urvalsundersökning.
... mäter förbättringar och försämringar jämfört med tidigare år. (D.v.s. tillväxt från år till år)	... en undersökning av företagsklimat eller av var företagen är störst eller mest lönsamma.
... är en utmärkelse till företagen i den kommun som uppvisar störst förbättring.	... en utmärkelse till kommunalpolitiker.

Så är Årets Företagarkommun uppbyggd

Årets Företagarkommun byggs på sex variabler. Fyra av dessa är relaterade till företagets omsättning och resultat. De övriga två avser antalet aktiebolag och deras kreditvärdighet. Årstillväxten av dessa variabler rankas därefter från högst till lägst. Dessa rankingpoäng summeras sedan i ett ovägt index. Ju lägre sammanlagda poäng desto högre placering får kommunen. Variablerna som hämtas från företagets bokslut har vi använt 2008 års bokslut och jämfört med år 2007.

Omsättning. Denna uppgift hämtas från företagets bokslut. Omsättningstillväxten mäts på två sätt. Dels tittar vi på hur stor andel av företagen i kommunen som ökat omsättningen under det senaste året. Dels mäter vi hur den genomsnittliga omsättningen har utvecklats. Enkelt uttryckt visar första delen hur det går för de mindre företagen, medan de större företagen har större betydelse för tillväxten av den genomsnittliga omsättningen. Samma resonemang gäller för resultatkategorierna.

Resultat. Denna information hämtas också från företagets bokslut. Tillväxten mäts på samma sätt som omsättningen. Dels hur stor andel av företagen som ökat sitt resultat och dels tillväxten av det genomsnittliga resultatet. Det är dock problematiskt att mäta utvecklingen av genomsnittresultatet i de fall där genomsnittet går från vinst till förlust och vice versa. Av den anledningen mäts utvecklingen av genomsnittresultatet i nominella termer (kronor) och inte i procentenheter.

Antal företag. Denna information hämtas från UC:s databas. Tillväxten mäts här i form av nettotillskottet av nyregistrerade aktiebolag (d v s efter korrigering för konkurser, avregistreringar och likvideringar) i relation till kommunens totala bolagsstock.

Kreditvärdighet. Mäts som andel företag som fått en förbättrad kreditvärdighet av UC under det gångna året.

Så gjordes undersökningen

Årets Företagarkommun väljs ut gemensamt av Företagarna och UC. Information från UC:s databas används för att välja ut den kommun som utses till Årets Företagarkommun. För att avgöra vilken kommun som har de företag som utvecklats bäst under perioden 2007 till 2008 har vi granskat företagets bokslut från 2008.

De företag som ingår i undersökningen är:

- Aktiebolag
- Bolag med en omsättning på minst 100 000 kronor
- Bolag som funnits i kommunen under de senaste två bokslutsåren
- Endast bolag i kommuner som har 50 eller fler bolag som uppfyller kraven ovan. I år uteslöts tre kommuner på grund av detta krav, Storfors, Bjurholm och Dorotea.

Vi har även tagit fram en ranking för uthållig tillväxt¹, där vi använt oss av data för de sex senaste mätningarna. Det är en sak att ha en hög tillväxttakt under ett enskilt år, det är en helt annan sak att ha hög tillväxttakt under flera år.

¹ Se Uthållig tillväxtranking 2009. www.uc.se eller www.foretagarna.se

Nationell utveckling

Den djupa lågkonjunktur som slog till med stor kraft under senare delen av år 2008 har inte nämnvärt påverkat omsättningen hos landets företag. Av de undersökta kommunerna har hela 283 stycken en bolagsstock där fler än hälften redovisar en ökande omsättning.

Resultatnivån har däremot blivit lidande. Endast 45 av 287 kommuner har en bolagsstock där fler än hälften redovisar ett förbättrat resultat jämfört med året innan.

254 kommuner har fått se den lokala aktiebolagsstocken öka under år 2008, en liten nedgång jämfört med året tidigare.

Allt färre företag har fått förbättrad kreditvärdighet. I 32 av kommunerna har fler än hälften av bolagen fått en högre kreditvärdighet. En klar nedgång från tidigare undersökningar.

Tabell 1. Utveckling av parametrarna

	2006 Bokslut 2005	2007 Bokslut 2006	2008 Bokslut 2007	2009 Bokslut 2008
Antal kommuner där mer än hälften av företagen redovisar ökad omsättning	247	285	288	283
Antal kommuner där mer än hälften av företagen redovisar ökat resultat	215	266	254	45
Antal kommuner med ett ökat antal aktiebolag	232	240	267	254
Antal kommuner där mer än hälften av företagen fått förbättrad kreditvärdighet	196	285	288	32

Länsutveckling

Ranking. Sammantaget hamnar Västra Götaland på plats 12 av rikets 21 län. I föl hamnade länet på en total 11:e plats.

Omsättning. 58 procent av Västra Götaland läns aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som den genomsnittliga omsättningen stigit med 1 procent. Länet rankas på en 18:e plats i omsättningskategorin. Det är främst tjänstesektorn som uppvisar den starkaste tillväxten i länet, där 60 procent redovisar en ökad omsättning.

Resultat. 47 procent av länets bolag ökar resultatet samtidigt som genomsnittresultatet minskar med cirka 70 000 kronor. Sammantaget rankas Västra Götaland på en femteplats i resultat kategorin. Länets byggsektor redovisar den bästa resultat tillväxten, där 50 procent fått ett förbättrat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 46 760 aktiebolag i länet, en uppgång med 5 procent. Med den tillväxten rankas Västra Götaland län på en 11:e plats av landets 21 län.

Kreditvärdighet. 46 procent av bolagen i Västra Götaland län har fått en förbättrad kreditvärdighet – den nionde högsta andelen i riket.

Årets Företagarkommun. Knappt hälften av länets 49 kommuner rankas på den övre halvan i årets undersökning. Grästorps kommun rankas högst i länet på en sjundeplats. Lägst rankas Svenljungas kommun på plats 286. Den största kommunen i länet, Göteborg, rankas på plats 125.

Län	Tillväxt							Ranking				
	Antal AB	Förändr AB	Ökat oms	Ökat res	Förändr oms	Förändr res	Ökad kreditv	Rank 2009	Rank AB	Rank kreditv.	Rank oms	Rank res.
Norrbottnen	5923	4%	59%	49%	13%	1887307	48%	1	16	1	1	1
Uppsala	8105	5%	58%	49%	5%	-345732	48%	2	6	2	10	4
Västmanland	6074	5%	60%	49%	8%	-572473	47%	3	13	5	1	5
Gävleborg	6705	5%	60%	48%	3%	-238653	47%	4	4	4	10	7
Kalmar	6034	5%	60%	48%	5%	-15424	45%	5	10	14	5	3
Stockholm	89975	6%	58%	49%	9%	-3303776	46%	6	2	11	7	14
Östergötland	10465	5%	60%	49%	6%	-695710	46%	7	9	12	5	8
Dalarna	7361	5%	60%	48%	6%	-1428386	46%	8	12	8	5	14
Gotland	1531	7%	61%	47%	3%	-81178	42%	9	1	21	8	11
Västerbotten	7188	5%	61%	47%	3%	-884425	46%	10	8	6	8	18
Södermanland	6265	5%	56%	47%	9%	-840641	46%	11	7	7	14	18
Västra Götaland	46760	5%	58%	47%	1%	-68058	46%	12	11	9	18	5
Halland	8939	5%	57%	46%	3%	120592	46%	13	5	13	16	8
Jämtland	3802	4%	60%	48%	5%	-348148	45%	14	20	15	3	10
Värmland	7011	4%	57%	46%	8%	-314141	47%	15	18	3	12	17
Skåne	35502	6%	57%	46%	4%	-78446	44%	16	3	17	15	12
Örebro	6380	4%	57%	47%	8%	-477019	46%	17	14	10	13	16
Västernorrland	5592	4%	57%	48%	4%	2093016	44%	18	17	18	19	2
Jönköping	10086	3%	58%	47%	2%	-332044	44%	19	21	19	16	14
Blekinge	3110	4%	57%	45%	1%	-526361	45%	20	19	16	20	20
Kronoberg	4933	4%	57%	45%	-6%	-992887	43%	21	15	20	21	21
RIKET	287741	5%	58%	48%	6%	-1097412	45%					

Grästorps kommun

Västra Götalands länsvinnare i Årets Företagarkommun 2009 är Grästorps kommun. I samtliga av undersökningens fyra kategorier rankas kommunen på den övre halvan. Bäst lyckas man när det gäller omsättningskategorin där man haft den högsta tillväxttakten i riket.

Omsättning. 68 procent av kommunens aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som genomsnittsomsetningen har ökat med 17 procent jämfört med föregående år. Sammantaget rankas Grästorp på förstaplats i omsättningskategorin. Branschmässigt är det främst handeln som utmärker sig, där 80 procent av bolagen ökar sin omsättning.

Resultat. 48 procent av Grästorps bolag ökar resultatet. Genomsnittresultatet minskar samtidigt med cirka 70 000 kronor. Sammantaget rankas kommunen på plats 95 i resultat kategorin. Tillverkningsindustrin redovisar bäst resultat, hälften av bolagen i sektorn redovisar ökat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 89 aktiebolag i kommunen, en uppgång med 6 procent, vilket ger kommunen en 72:a plats i kategorin.

Kreditvärdighet. 52 procent av kommunens företag har fått en ökad kreditvärdighet, vilket ger plats 11 i kategorin.

Fakta om Grästorp, vinnarkommunen i Västra Götaland

Befolkning 5851

Anställda 1427

Företagare 325

**Omsättningsmässigt
största privata aktiebolag***

-Linjemontage i Grästorp AB
-Axima i Grästorp AB
-Bilsalongen H.S AB

År	Placering
2009	7
2008	53
2007	276
2006	246
2005	24
2004	252

* avser de bolag vars bokslut undersökningen har tillgång till

Göteborgs kommun

Länets största kommun, Göteborg, rankas på en sammanlagd 125:e plats i Årets Företagarkommun. Göteborg rankas på den övre halvan i två av fyra kategorier. Bäst lyckas man när det gäller resultatutvecklingen där man haft den 50:e högsta tillväxttakten i riket.

Omsättning. 58 procent av kommunens aktiebolag redovisar en ökad omsättning samtidigt som genomsnittsomsetningen ligger still jämfört med föregående år. Sammantaget rankas Göteborg på plats 216 i omsättningskategorin. Branschmässigt är det främst tjänstesektorn som utmärker sig, där 60 procent av bolagen ökar sin omsättning.

Resultat. 47 procent av Göteborgs bolag ökar resultatet. Genomsnittsresultatet ökar samtidigt med mer än 500 000 kronor. Sammantaget rankas kommunen på plats 50 i resultat kategorin. Byggsektorn redovisar bäst resultat, 50 procent av sektorn redovisar ökat resultat.

Nettoförändring av bolagsstocken. I slutet av 2008 fanns det 20 341 aktiebolag i kommunen, en uppgång med 4 procent – en tillväxttakt som ger plats 154 i kategorin.

Kreditvärdighet. 47 procent av kommunens företag har fått en ökad kreditvärdighet, vilket ger plats 109 i kategorin.

Fakta om Göteborg, största kommun i Västra Götaland

Befolkning 500197

Anställda 282073

Företagare 19658

Omsättningsmässigt största privata aktiebolag*

- Volvo Personvagnar AB
- Volvo Lastvagnar AB
- Volvo Powertrain AB

År	Placering
2009	125
2008	143
2007	115
2006	66
2005	65
2004	46

* avser de bolag vars bokslut undersökningen har tillgång till

Övriga kommuner

Omsättning. Bortsett från länsvinnaren Grästorps kommun rankas Töreboda högst i länet när det gäller omsättningsutvecklingen. Hela 65 procent av Törebodas bolag har ökat omsättningen under det senaste året, vilket ger en niondeplats i riket.

Resultat. Ale kommun rankas högst i både länet och riket när det gäller resultattillväxten. 55 procent av kommunens företag har förbättrat resultatet jämfört med år 2007.

Nettoförändring av bolagsstocken. I Essunga kommun har bolagsstocken ökat med hela 12 procent, vilket är den femte högsta tillväxttakten i riket.

Kreditvärdighet. I Åmåls kommun har 53 procent av företagen fått en ökad kreditvärdighet – högst andel i länet.

KOMMUN	Tillväxt							Ranking					
	Antal AB	Förändr AB	Ökad oms	Ökat res	Förändr oms	Förändr res	Ökad kreditv	Total rank 2009	Total rank 2008	Rank AB	Rank kreditv	Rank oms	Rank res
GRÄSTORP	89	6%	68%	48%	17%	-68861	52%	7	53	72	11	1	95
TÖREBODA	192	10%	65%	56%	10%	200806	38%	9	118	9	275	9	5
SOTENÅS	384	8%	60%	50%	15%	174020	44%	13	73	25	197	32	24
VÅRGÅRDA	240	7%	65%	51%	-7%	55179	50%	19	85	38	33	144	30
FALKÖPING	688	5%	66%	51%	8%	-153892	46%	20	27	131	119	17	58
VÄNERSBORG	611	7%	62%	50%	6%	-218640	47%	25	37	48	91	46	98
ÖCKERÖ	240	11%	53%	47%	18%	1267289	48%	26	11	7	63	134	62
TJÖRN	491	5%	58%	48%	6%	891279	49%	30	235	104	47	106	39
STENUNGSUND	744	9%	60%	52%	8%	-1746027	48%	31	48	11	59	56	157
BOLLEBYGD	194	8%	55%	50%	7%	-230990	52%	38	89	27	10	153	96
GÖTENE	238	8%	61%	47%	8%	-913654	52%	42	119	21	9	51	225
GULLSPÅNG	131	1%	59%	56%	4%	54177	50%	48	32	252	36	119	12
HÄRRYDA	770	9%	55%	50%	0%	154749	47%	61	110	15	85	250	29
STRÖMSTAD	564	2%	57%	52%	6%	389824	46%	65	234	228	123	126	7
MUNKEDAL	250	5%	60%	49%	7%	-92332	43%	69	69	89	211	69	82
PARTILLE	746	7%	53%	49%	2%	83624	48%	74	95	35	62	256	45
ULRICEHAMN	611	6%	55%	47%	9%	400014	45%	75	15	86	173	128	63
ALE	457	3%	56%	55%	5%	722326	45%	82	216	205	167	166	1
KUNGÄLV	1189	6%	56%	49%	3%	-149670	47%	98	115	75	93	204	88
ORUST	470	5%	59%	51%	-10%	79182	44%	114	98	103	203	221	27
SKARA	484	0%	62%	46%	11%	-38447	45%	115	101	263	157	21	154
GÖTEBORG	20341	4%	58%	47%	0%	523704	47%	125	143	155	109	216	50
HERRLJUNGA	219	5%	59%	46%	7%	89424	40%	129	55	125	262	80	98
MARK	891	4%	57%	48%	3%	138517	45%	132	96	158	174	176	47
SKÖVDE	1142	6%	60%	46%	7%	-4436080	45%	154	171	73	150	74	266
ESSUNGA	106	12%	59%	43%	1%	-1827913	53%	160	259	5	5	184	286
KARLSBORG	125	5%	61%	45%	4%	-54795	41%	162	36	110	255	82	175
LERUM	863	4%	58%	46%	1%	-199927	49%	163	251	143	44	189	196
LIDKÖPING	907	2%	64%	48%	10%	-445894	37%	167	87	223	284	15	178
HJO	205	0%	57%	48%	5%	-176202	46%	181	64	256	110	155	108
VARA	423	2%	63%	48%	9%	-490388	39%	182	1	233	272	20	186
UDDEVALLA	1448	5%	57%	45%	-7%	-174951	50%	191	102	102	36	254	197
ALINGSÅS	1023	5%	55%	44%	5%	-354856	47%	205	215	105	103	182	248

	Tillväxt							Ranking					
BENGTSFORS	185	4%	61%	50%	-3%	-389984	42%	210	286	170	236	170	132
MELLERUD	203	2%	56%	56%	6%	-518748	39%	211	222	225	269	138	92
BORÅS	3231	5%	57%	45%	4%	-293427	44%	212	139	109	178	163	228
MÖLNDAL	1636	5%	56%	48%	4%	-1369138	44%	217	104	95	192	191	214
LYSEKIL	409	4%	58%	47%	2%	-175295	41%	219	133	176	254	165	137
FÄRGELANDA	101	2%	56%	40%	7%	-195085	47%	221	108	224	87	143	253
MARIESTAD	424	0%	53%	48%	2%	22065	45%	223	231	257	160	246	81
ÅMÅL	283	2%	54%	44%	-3%	-83262	53%	226	281	217	3	268	203
TROLLHÄTTAN	1009	4%	57%	46%	1%	-1125553	47%	227	67	150	95	229	245
TIBRO	270	1%	55%	41%	7%	-469071	46%	240	230	249	111	156	271
LILLA EDET	200	3%	56%	39%	3%	-226193	45%	245	135	195	151	196	256
TANUM	407	4%	58%	41%	-1%	-197993	40%	264	164	161	264	212	250
DALS-ED	111	-7%	62%	42%	3%	-485756	36%	268	49	286	286	88	269
TRANEMO	272	5%	54%	40%	-3%	-769295	45%	270	24	91	169	274	282
TIDAHOLM	215	2%	55%	39%	-1%	-415110	40%	282	177	215	260	255	273
SVENLJUNGA	328	4%	53%	41%	-11%	-1053844	41%	286	191	160	246	287	282